43% הגיעו לקלפיות מסיבה אחת בלבד: הנתון שמסביר את הקריסה הרפובליקנית

written by רותי פינס פלדמן | 05.11.2026

אחת הביקורות המרכזיות שעולות בעקבות תוצאות הבחירות האחרונות בארה"ב נוגעת לא רק למסר הפוליטי של המפלגה הרפובליקנית, אלא לאופן שבו נוהלו קמפיינים פוליטיים בעידן הנוכחי. ההתמודדויות הציבוריות הפכו לפרסונליות ואישיות : במקום להציג אג'נדה רפובליקנית ברורה, שתציע חלופה רעיונית ומעשית לזו הדמוקרטית, חלק מהמועמדים הסתפקו במסר שלפיו כל מהותם היא עצם היותם "לא-דמוקרטים".
במקום לנהל ויכוח עומק על מדיניות, כלכלה, הגירה ועתידה של ארה"ב, המערכה התמקדה בזהות המועמדים ובמאבק נגדם. המסר שלפיו הדמוקרטים מובילים את המדינה לעבר סוציאליזם ואף קומוניזם, לצד הצגתם כאיום קיומי, במבחן התוצאה לא השיג את מטרתו והרחיק מצביעים צפים.

דווקא ייתכן שמה שפגע יותר במועמדים המקומיים הרפובליקנים, היה התערבותו של דונלד טראמפ במדינות המפתח. טראמפ בפועל כתוצאה מהשתתפותו האגרסיבית בקמפיין של המדינות המתנדנדות, בהן זכה בבחירות לנשיאות הפך את בחירות האמצע במידה רבה למשאל עם על דמותו ועל נשיאותו, לפי סקר NBC מיום הבחירות, 70 אחוז האמריקאים הצביעו בבחירות כדי להביע תמיכה או מחאה ממדיניותו של טראמפ.

אלא שבמקום לסייע למועמדים המקומיים, כך נראה בעקבות תוצאות הבחירות, המעורבות הזו הפכה לנטל: חלק ניכר מהבוחרים הגיעו לקלפיות לא מתוך תמיכה נלהבת במועמד הדמוקרטי, אלא מתוך רצון להביע מחאה נגדית, שייתכן ואם טראמפ לא היה כה בולט בקמפיין לקראת סופו, הם היו מצביעים אחרת.

ייתכן כי טראמפ עצמו מנע ממעבר של דמוקרטים מתונים לעבר המפלגה הרפובליקנית. כאשר התמיכה בטראמפ עומדת בשפל חסר תקדים הרי שהכנסת טראמפ לקמפיינים הפכה לנקודת תורפה ולא לנקודת חיזוק. לפי הסקר, 43 אחוז הצביעו כדי להביע את מחאתם, מול 16 אחוז שהצביעו על מנת להביע תמיכה, 40 אחוז אמרו כי טראמפ לא היווה שיקול בהצבעה.

השינוי בדפוסי ההצבעה: הקרב על האמצע

הדמוקרטים, מצדם, זיהו את הפרצה. במדינות שבהן נדרש גיוס של קהלים מגוונים, מועמדים דמוקרטים, כמו **ג'יימס טלריקו** בטקסס, אימצו שפה מתונה יותר, התמקדו בנושאים אזרחיים ומיצבו את עצמם קרוב יותר למרכז. זו לא הייתה תזוזה אידיאולוגית , אלא אסטרטגיה מחושבת למשיכת עצמאיים ומענה לרפובליקנים מאוכזבים.
אך השינוי העמוק והמדאיג ביותר מבחינת המערכת הפוליטית טמון בדינמיקה של דפוסי

ההצבעה בקרב צעירים וקהילות היספניות. הנתונים מצביעים על תמיכה רחבה של דור ה-Z במועמדים דמוקרטים לצד השתתפות ערנית של הקהילה ההיספנית. עם זאת, חובה לנתח דפוס זה בזהירות: אין מדובר בהבעת אמון אוטומטית או בהפיכתם לדמוקרטים קבועים, הרי שבבחירות לנשיאות ב- 2024, הם נתנו לטראמפ את הניצחון הגדול.

מדובר ב"מצביעי תגובה" קהלים הנעים לפי תחושת המחאה על יוקר המחיה, מחירי הדיור ומדיניות ההגירה. עבור הרפובליקנים, זהו תמרור אזהרה בוהק לקראת בחירות 2028. אך חשוב להבין, הכל תלוי גם במועמדים שיעמדו לנשיאות ב- 2028, בשתי המפלגות. ניכר כי הקרב יהיה על המתונים אלה שנרתעים מדמויות קיצוניות משתי המפלגות, דמויות שיותר ויותר תופסות מקום בבמה הפוליטית האמריקאית.

המלכוד הפוליטי והזווית האיראנית

תוצאות אלה נושאות משמעות חורגת מהזירה הפנים-אמריקאית. הן משתלבות במציאות של מבוי סתום וקיטוב פוליטי עמוק הן בארה"ב והן בישראל מציאות שבה קשה לייצר הסכמות רחבות סביב סוגיות לאומיות ואסטרטגיות. עובדה זו אינה נעלמת מעיני אויביה של ישראל, ובראשם איראן.

בטהראן רואים בקיטוב הפנימי במערב הזדמנות זהב ואף ניצחון שלהם. המשטר האיראני, שעדיין עומד על רגליו גם לאחר סבבי הלחימה, בונה על השסעים החברתיים בוושינגטון ובירושלים ומלבה אותם. דווקא בתקופה שבה שתי בעלות הברית שקועות בקשיים פנימיים, אסור לאפשר לאיראן לנצל את המצב כדי לתקוע טריז ביחסים האסטרטגיים ביניהן.
בהקשר זה, חשוב לדייק גם את משמעות הביקורת הציבורית בארה"ב על המעורבות הצבאית במזרח התיכון. הביקורת בקרב המבקשים לסיים עימותים אינה נובעת בהכרח מהתנגדות עקרונית לפעולה נגד איראן, אלא לעיתים מחוסר שביעות רצון מאופן ניהול המערכה, ממתכונתה הממושכת וממה שנתפס כהיעדר הכרעה חד-משמעית.

עם זאת, בסופו של יום, סקרי יום הבחירות (Exit polls) מוכיחים שוב: הציבור האמריקאי ממוקד בראש ובראשונה בכיסו ובביטחונו האישי יוקר המחיה בעקבות מלחמת הסחר שניהלה ארה"ב נגד סין, האינפלציה והכלכלה הפנימית הם שהכריעו את הכף, בעוד נושאי חוץ נדחקו לשוליים. אסור לישראל לפרש את התוצאות בארה"ב באופן פשטני או לראות בהן רק "הצבעת בעד או נגד ישראל". מדובר בחשבון נפש שעשה הציבור האמריקאי עם מנהיגיו.

הרפובליקנים קיבלו תזכורת לכך שלא ניתן לבנות אסטרטגיה ארוכת טווח הרכובה על נאמנות אישית למנהיג או על יצירת דמוניזציה של היריב. ועבור ישראל, המסקנה ברורה עוד יותר: ללא קשר לזהות השוכנים בבית הלבן או בקונגרס, הברית האסטרטגית עם וושינגטון חייבת להישאר מעל למחלוקת פוליטית. הקיטוב הפנימי הוא החולשה הגדולה ביותר שלנו ושל המערב וההזדמנות הגדולה ביותר של איראן.

המשמעות עבור ישראל: תנועת המטוטלת והחובה להישען על עצמנו

ברמה הפרקטית, ישראל צריכה להסתכל למציאות בעיניים ולהבין שארה"ב כבר נמצאת עם הפנים ליום שאחרי עידן טראמפ. עבור ירושלים, מדובר במציאות מורכבת שבה היא עלולה למצוא את עצמה מול שני בתי קונגרס הביקורתיים בהרבה כלפי מדיניותה. אל תוך הבית שנבחר נכנסו גם מועמדים מוסלמים בהם כאלה המזוהים אפילו עם רעיונות תנועת האחים המוסלמים כאשר חלק גדול מהציבור האמריקאי שהצביע להם כלל אינו מודע לעומק משמעות ההשתייכות הזו.

הבעיה היא שהמנהיגות האמריקאית החדשה משתנה: היא בקיאה הרבה פחות בנבכי העולם, ניזונה ישירות מהרשתות החברתיות, ומהדהדת לעיתים סיסמאות ריקות שמבטאות חוסר הבנה בסיסי במורכבות המזרח התיכון. עם זאת, במערכת פוליטית מקוטבת, הדינמיקה היא תמיד תנועה של מטוטלת. כאשר הציבור יתחיל לראות את השינויים והחקיקה שיובילו הדמוקרטים, לא מן הנמנע שנראה בעתיד תגובת נגד חריפה לכיוון השני בבחירות לנשיאות. אך עד שזה יקרה, המסר עבור ישראל הוא חד וברור: בזירה הבין-לאומית והאסטרטגית, ישראל חייבת ללמוד להישען קודם כול על עצמה, לפעול לקידום פיתוח עצמאות ביטחונית וכלכלית רבה יותר, ולגוון את מנעד הבריתות האסטרטגיות שלה.

פורסם במעריב, בתאריך 05 בנובמבר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.